

Pensioen items

āzl

Actuele pensioeninformatie
voor klanten van AZL

Nummer 6 / november/december 2023

Inhoud

- 3 De toekomst van pensioenen 3
- 4 Code Pensioenfondsen 2024
- 6 Internationale waardeoverdracht in strijd met internationale regels
- 8 Kort Nieuws

Contact

AZL N.V.

Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen

+31 (0)88 116 2000

www.azl.eu

Vormgeving Margot Wigglesworth-Senden

Redactie Maurice Sarton,

Stefan Bemelmans, Guus Pijnenburg

Fotografie Martijn Beekman, Shutterstock.com:

Olya Humeniuk, ptimarc, Sean Pavone, symbiot, Zerbor.

Illustraties Margot Wigglesworth-Senden

Oude(re) uitgaven van de
Pensioenitems en andere

publicaties kunt u raadplegen via:

www.azl.eu/kennis/pensioenitems

De toekomst van pensioenen 3

In de vorige editie van Pensioenitems hebben wij de pensioenplannen van diverse politieke partijen en bewegingen in kaart gebracht aan de hand van de verkiezingsprogramma's. Kort daarna heeft het Centraal Planbureau (CPB) de doorrekening van de verkiezingsprogramma's gepubliceerd in de elfde editie van 'Keuzes in Kaart'. Uit deze doorrekening komen enkele politieke pensioenplannen naar voren die niet zijn opgenomen in de verkiezingsprogramma's.

VVD, D66, Volt, Groenlinks-PvdA, CU en SGP

Bij de doorrekeningen hebben de VVD en D66 als uitgangspunt dat de premies voor verplichte pensioenopbouw worden verlaagd naar € 60.000, respectievelijk € 70.000. Vrijwillig meer opbouwen blijft volgens de pensioenplannen van VVD en D66 fiscaal gefaciliteerd tot het fiscaal maximale pensioengevend loon.

Daarnaast blijkt dat verschillende partijen maatregelen nemen om de fiscale ruimte voor pensioen te beperken. GroenLinks-PvdA, de ChristenUnie en de SGP verlagen het fiscaal maximale pensioengevend loon naar respectievelijk € 80.000, € 66.000 en € 88.000.

Volt stelt voor om de omkeerregeling voor nieuwe opbouw volledig af te schaffen.

Waarschuwing CPB

Het CPB waarschuwt dat de effecten van pensioenmaatregelen grotendeels pas zichtbaar worden op de lange termijn. Het beperken van de verplichte opbouw van pensioenpremies leidt tot een lastenverzwaring door een lagere benutting van de premieaftrek. Lagere pensioenpremies geven huishoudens nu meer bestedingsruimte, maar zorgen ervoor dat de pensioenuitkeringen in de toekomst lager uitvallen door een lagere premie-inleg.

Het afschaffen van de omkeerregeling leidt ter illustratie tot een lastenverzwaring voor gezinnen van 27,7 miljard euro. Op lange termijn is de lastenverzwaring aanzienlijk lager, omdat over nieuwe pensioenopbouw geen belasting meer wordt afgedragen in de uitkeringsfase. Voor de overheidsfinanciën betekent dit dat de belastingopbrengsten naar voren worden gehaald. Daarnaast zijn de toekomstige netto pensioenuitkeringen lager, omdat minder pensioenpremie wordt ingelegd.

JA21

JA21 is voorstander van het invoeren van een belastingvrije spaar- en/of beleggingsrekening, waarop inkomen uit arbeid of pensioen mag worden ingelegd tot een maximum van 20.000 euro per jaar. Dit vermogen is vrijgesteld van vermogens-, erf- en schenkbelasting. Dit vermogen telt niet mee voor vermogenstoetsen in de toeslagen. Dit is een lastenverlichting voor gezinnen van 0,8 miljard euro. Op langere termijn leidt deze maatregel tot derving van de heffing in box 3, de erf- en schenkbelasting, omdat huishoudens hun financiële vermogen zullen gaan aanhouden op de belastingvrije rekening.

Code Pensioenfondsen 2024

In de Staatscourant van 21 november 2023, nr. 31689 is het besluit gepubliceerd waarin de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen de wijziging van de Code Pensioenfondsen goedkeurt. Hieronder gaan we in op de geactualiseerde Code.

Vanaf 2024

De geactualiseerde code treedt op 1 januari 2024 in werking. In het jaarverslag over 2024 dienen pensioenfondsen voor het eerst over de naleving te rapporteren. Daarbij geldt het principe 'pas toe of leg uit'.

Wijziging indeling

Verspreid over de volgende 5 thema's zijn 49 normen opgenomen.

1. Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden;
2. Goed besturen;
3. Effectief intern toezicht houden en controle uitoefenen;
4. Verantwoording en inspraak organiseren;
5. Effectief functioneren van fondsorganen.

In de vorige Code waren er 65 normen, verspreid over 8 thema's.

Veranderingen

Ten opzichte van de vorige Code zijn de volgende normen veranderd of nieuw.

- Houd rekening met belanghebbenden bij missie/visie/strategie en duurzaamheid.
Belanghebbenden zijn (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.
- Maak duidelijke en kenbare keuzes inzake duurzaamheid en beleggen.
Deze norm schrijft niet de mate van duurzaamheid voor, maar dat het pensioenfonds hier helder over is.
- Ken de voorkeuren van uw belanghebbenden.
- Formuleer diversiteits- en inclusiebeleid en voer deze uit.
Het gaat erom dat een bestuurlijke discussie plaatsvindt over de uitgangspunten en overtuigingen. Het bestuur dient daarnaast te discussiëren over het doel

van het pensioenfonds en de argumenten die daaraan ten grondslag liggen. Het bestuur stelt de doelen van het beleid vast en maakt een plan voor de realisatie ervan. Bovendien moet het bestuur bepalen hoe het met inclusie omgaat. Ten minste 1 of vrouw dient deel uit te maken van het orgaan, en 1 persoon jonger dan 40 jaar.

- Een derde benoemingstermijn is niet meer toegestaan, tenzij.
De zittingstermijn is maximaal 4 jaar, met de mogelijkheid van een herbenoeming voor dezelfde periode. Een tweede herbenoeming is mogelijk met opgaaf van redenen.
- Voer een dialoog met belanghebbenden.
- Zorg voor beleid voor keuzebegeleiding.
- Neem specifieke besluiten over de positionering en inzet van sleutelfunctiehouders.
- Het intern toezicht formuleert een visie en voer deze uit.
- Laat alle organen jaarlijks zichzelf evalueren en drie jaarlijks onder externe begeleiding.

Rapportage

Jaarlijks dient het bestuur in het bestuursverslag te rapporteren over

- de missie, visie en strategie
- de naleving van de Code Pensioenfondsen en de interne gedragscode
- de evaluatie van het functioneren van het bestuur
- het kennen van de voorkeuren van belanghebbenden
- de resultaten van het diversiteits- en inclusiebeleid
- de naleving van deze code en de interne gedragscode
- de afhandeling van klachten en geschillen en de wijzigingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.

Over de volgende normen dient het bestuur verhalend te rapporteren:

- de missie, visie en strategie
 - het kennen van de voorkeuren van belanghebbenden
 - de resultaten van het diversiteits- en inclusiebeleid.
- Het gaat dan om de ervaringen en inzichten die het pensioenfonds heeft opgedaan.

Internationale waardeoverdracht in strijd met internationale regels

De Wet op de loonbelasting 1964 (Wlb) en de Pensioenwet stellen voorwaarden aan waardeoverdracht van in Nederland opgebouwde pensioenen naar het buitenland. De Wet op de loonbelasting 1964 beschouwt een dergelijke waardeoverdracht als afkoop. Onder voorwaarden ziet de Nederlandse Staat af van belastingen en revisierente. De Europese Commissie is echter in beroep gegaan tegen de Nederlandse wetten bij het Europese Hof van Justitie in Luxemburg. Hieronder gaan we in op de twee arresten van dat Hof.

Voorwaarden Pensioenwet

Op grond van de Wlb geldt als voorwaarde de zekerstelling door de persoon of overdragende pensioenuitvoerder voor belastingen en revisierente als het Nederlandse afkoopverbod niet wordt nageleefd. De Pensioenwet stelt als voorwaarde aan internationale waardeoverdracht dat de mogelijkheid tot afkoop niet ruimer is dan die in de Pensioenwet. De buitenlandse pensioenuitvoerder moet volgens die wet bij De Nederlandsche Bank aannemelijk maken dat dat zo is. Op 22 november 2012 heeft de EC (Europese Commissie) Nederland geschreven dat ook dit niet in overeenstemming is met bepalingen in het VWEU (Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie). Nederland heeft de EC niet overtuigd dat dat wel het geval was, waarop de EC beroep heeft ingesteld bij het Europese Hof.

Europese Hof

De maatregel treft migrerende personen wel, maar personen die binnen Nederland van baan wisselen niet. Dit kan een persoon ervan weerhouden een baan in een andere lidstaat te aanvaarden, en/of om de waarde van het pensioen over te dragen. Dat is een verboden beperking van het vrij verkeer van werknemers. Een verschil in sociale zekerheid kan een andere maatregel rechtvaardigen. Maar omdat de maatregel volgt uit het Nederlands recht, zonder een verschil in sociale zekerheid in een andere lidstaat in acht te nemen, is het een beperking van het vrije verkeer van werknemers.

Dat kan zijn toegestaan, als Nederland daarmee een doel nastreeft dat het VWEU toelaat en dat gerechtvaardigd is op grond van een dwingende reden van algemeen belang. Nederland stelt dat de maatregel nodig is om een levenslang pensioen te behouden.

Het Hof vindt dat het streven naar zekerheid het risico van afkoop niet voorkomt en verder gaat dan nodig is voor behoud van een levenslang pensioen.

In het arrest van 16 november 2023, C-360/22 oordeelt het Europese Hof daarom dat Nederland de verplichting uit het VWEU niet is nagekomen.

Voorwaarde loonbelasting

Op grond van de Wlb geldt als voorwaarde dat er zekerstelling nodig is door de persoon of overdragende pensioenuitvoerder voor belastingen en revisierente, in geval het Nederlandse afkoopverbod niet wordt nageleefd.

Op 28 februari 2008 heeft de EC de Staat der Nederlanden ervan op de hoogte gesteld dat dergelijke voorwaarden strijdig zijn met bepalingen van het VWEU. Nederland heeft de EC er niet van overtuigd dat de bepalingen in lijn zijn met het VWEU, waarna de EC tegen Nederland beroep heeft ingesteld bij het Europese Hof in Luxemburg.

Europese Hof

Het Europese Hof overweegt dat de VWEU het personen makkelijker moet maken om in andere lidstaten binnen de EU te gaan werken. Waardeoverdracht van pensioen naar het buitenland dient daarom in beginsel net zo makkelijk te zijn als waardeoverdracht binnen Nederland. Bij baanwisseling binnen Nederland en daarmee verband houdende waardeoverdracht stelt Nederland niet dezelfde eis. Omdat Nederland de zekerstelling bij dergelijke waardeoverdrachten niet verlangt, is een persoon die de waarde van zijn pensioen overdraagt naar het buitenland, in een nadeliger positie. Dat kan zijn toegestaan, als Nederland daarmee een doel nastreeft dat het VWEU toelaat en dat gerechtvaardigd is op grond van een dwingende reden van algemeen belang. Nederland stelt dat de maatregel nodig is om een levenslang pensioen te behouden.

Het Hof vindt ook in dit arrest dat de maatregel het risico van afkoop niet voorkomt en verder gaat dan nodig is voor behoud van een levenslang pensioen.

In het arrest van 16 november 2023, C-459/22 oordeelt het Europese Hof daarom dat Nederland de verplichting uit het VWEU niet is nagekomen.

Kort Nieuws

Opbouw onder de franchise

Vlak voor het verkiezingsreces heeft de Tweede Kamer het via een amendement in de Wet Belastingplan 2024 mogelijk gemaakt dat 18 tot 21-jarigen van 2024 tot 2026 ook pensioen kunnen opbouwen als hun pensioengevend salaris minder bedraagt dan de franchise.

Het is de vraag of een tijdelijke aanpassing van de regeling voor alleen deze groep wenselijk is.

De staatssecretaris van Financien, Fiscaliteit en Belastingdienst schrijft in de brief van 8 november 2023 aan de Eerste Kamer dat de aanpassing aanleiding kan geven tot veel extra vragen, veel vooroverleg en de nodige procedures met een verhoogd risico dat de Belastingdienst de benodigde extra capaciteit niet tijdig beschikbaar heeft om deze binnen redelijke termijn te kunnen afdoen. De Belastingdienst wordt nu al benaderd met vragen over (de toepassing van) het amendement.

Eigen strategie pensioenfondsen

Met de derde Nota van wijziging voegt Tweede Kamerlid Warmerdam toe dat leden van verantwoordingsorganen slechts verkozen kunnen worden door (gewezen) deelnemers en gepensioneerden.

Zij kunnen worden voorgedragen door verenigingen en (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

De huidige leden mogen hun termijn volmaken.

Wij merken op dat de aanpassing ook zou gelden voor belanghebbendenorganen, maar voor de leden daarvan geen verkiezingen

voorschrijft. De aanpassing houdt er geen rekening mee dat in het verantwoordingsorgaan ook werkgeversleden kunnen zitten.

Wijziging aanduiding geslacht

Tweede Kamerlid Van Ginneken heeft een wetsvoorstel ter consultatie gelegd. Dat moet mogelijk maken dat non-binaire personen de geslachtsaanduiding op hun geboorteakte op latere leeftijd alsnog kunnen wijzigen van mannelijk of vrouwelijk naar 'x'. Aangifte bij de ambtenaar van de burgerlijke stand volstaat volgens het voorstel. Rechters hebben dergelijke aanpassingen toegestaan. De aanpassing werkt daarna door in de Basisregistratie personen en identificatiebewijzen.

Invaren en steun uit Corona Herstelfonds

Uit antwoorden op vragen van Tweede Kamerlid Omtzigt blijkt dat de volledige steun uit het Europees Corona Herstelfonds ervan afhangt of in 2026 besloten is om het pensioen van ten minste 66% van de deelnemers in te varen.

Duurzaamheidsrapportage ondernemingen

Het 'Implementatiebesluit richtlijn duurzaamheidsrapportering' heeft ter consultatie voorgelegd. Uit de tekst van de toelichting blijkt dat die richtlijn over duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (CRSD) niet voor pensioenfondsen geldt, tenzij die de rechtsvorm van een vennootschap hebben.

Pensioenfondsen rapporteren al over duurzaamheid op grond van de SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation).

Toezicht in beeld 2023-2024

In het stuk vermeldt DNB de resultaten in 2023 en de plannen voor 2024. Over pensioenfondsen meldt DNB dat alles in het teken zal staan van de Wet toekomst pensioenen. DNB heeft zich voorbereid op haar taak. Daarnaast heeft DNB duidelijkheid geboden door factsheets, Q&A's, good practices en het beschikbaar stellen van het invaarsjabloon. In 2024 verwacht DNB zich te richten op de beoordeling van overbruggingsplannen, operationele voorbereiding van de transitie en de beoordeling van de eerste invaarsbesluiten.

Verder zijn duurzaamheid en cybersecurity belangrijke aandachtspunten. DNB wil van elk pensioenfonds een ESG risicobeeld vormen. Verder zal DNB aandacht vragen voor de invoering van de Digital Operational Resilience Act (DORA), conform de Europese regelgeving. Ook zal DNB de mogelijke kwetsbaarheden van integriteitsrisico's onderzoeken, zoals belangenverstremming en naleving van de Sanctiewet.

Geschillen Instantie Pensioenfondsen

De Minister voor APP heeft de stichting Geschillen Instantie Pensioenfondsen laten weten dat zij is aangewezen als externe geschilleninstantie in de zin van artikel 48a van de Pensioenwet. Pensioenfondsen dienen zich op 1 januari 2024 daarbij te hebben aangesloten en daarnaar te verwijzen.

website: <https://geschilleninstantiepensioenfondsen.nl/>
 e-mailadres: info@gipcontact.nl
 adres: Varrolaan 100, 3584 BW Utrecht

Voorlopige fiscale bedragen pensioen 2024

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst heeft de voorlopige bedragen voor 2024 vastgesteld. Het maximum pensioengevend loon zal € 137.800 gaan bedragen.

Uitkeringsovereenkomsten

Voor uitkeringsovereenkomsten die onder de overgangsregeling vallen zijn de bedragen van de AOW-franchises voorlopig vastgesteld op:

Enkelvoudig gehuwd		Gehuwd met maximale toeslag		Ongehuwd	
Middelloon	Eindloon	Middelloon	Eindloon	Middelloon	Eindloon
€ 17.545	€ 19.853	€ 35.090	€ 39.706	€ 25.796	€ 29.190

De verlaagde AOW-franchises die gehanteerd mogen worden bij verlaagde pensioenopbouw zijn:

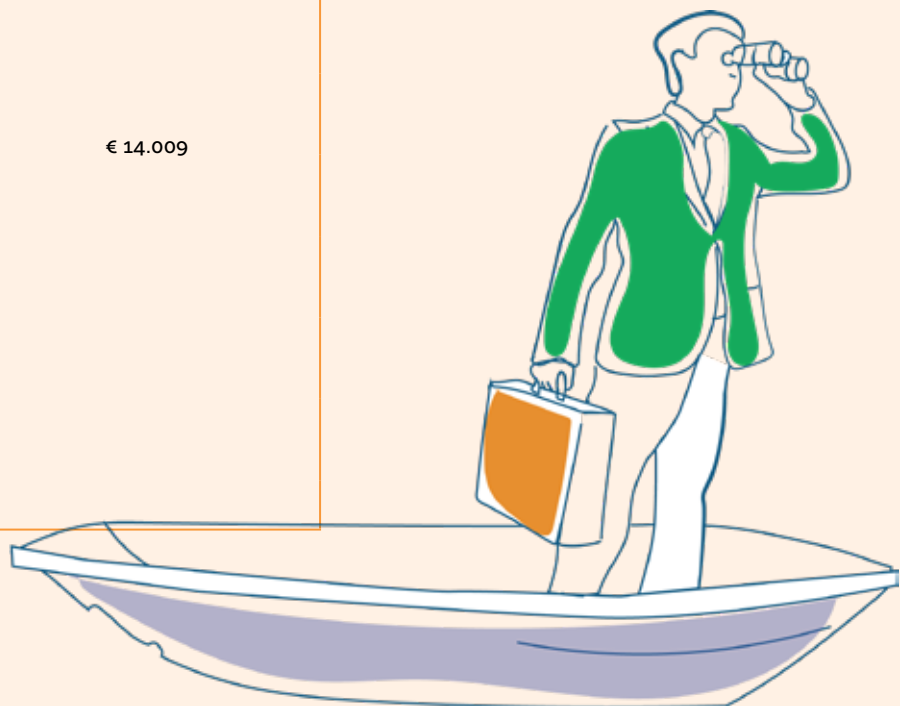
Middelloon		Eindloon					
Indien bij een middelloonstelsel bij de toepassing van artikel 18a van de wet een percentage per dienstjaar wordt toegepast van		wordt het in artikel 18a, zevende lid, onderdeel a, eerste volzin, bedoelde bedrag vervangen door 75% van		Indien bij een eindloonstelsel bij de toepassing van artikel 18a van de wet een percentage per dienstjaar wordt toegepast van		wordt het in artikel 18a, zevende lid, onderdeel a, eerste volzin, bedoelde bedrag vervangen door 66,28% van	
meer dan	maar niet meer dan	75% van	meer dan	maar niet meer dan	75% van		
–	1,701%	€ 14.009	–	1,483%	€ 15.852		
1,701%	1,788%	€ 15.816	1,483%	1,570%	€ 17.894		

Premieovereenkomsten

Nieuw zijn de bedragen van de verlaagde AOW-franchises die gehanteerd mogen worden bij verlaagde pensioenopbouw in geval van premieovereenkomsten.

Indien voor de toepassing van artikel 18a van de wet een percentage per dienstjaar wordt toegepast van		wordt het in artikel 18a, zevende lid, onderdeel a, eerste volzin, bedoelde bedrag vervangen door
<i>meer dan</i>	<i>maar niet meer dan</i>	
–	27,216%	€ 14.009
27,216%	28,608%	€ 15.816
Indien de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar	en voor de toepassing van artikel 38r, eerste lid, van de wet een percentage per dienstjaar wordt toegepast van niet meer dan	wordt het in artikel 18a, derde lid, van de wet, bedoelde bedrag vervangen door
<i>Leeftijd</i>	<i>Percentage</i>	<i>Bedrag</i>
15 jaar of ouder, doch jonger dan 20 jaar is	17,3%	€ 14.009
20 jaar of ouder, doch jonger dan 25 jaar is	18,0%	
25 jaar of ouder, doch jonger dan 30 jaar is	19,1%	
30 jaar of ouder, doch jonger dan 35 jaar is	19,6%	
35 jaar of ouder, doch jonger dan 40 jaar is	20,4%	
45 jaar of ouder, doch jonger dan 50 jaar is	26%	
50 jaar of ouder, doch jonger dan 55 jaar is	28,2%	
55 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar is	30,7%	
60 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar is	33,6%	
65 jaar of ouder is	36,3%	

Vrijwilligersvergoeding

De maximale vrijwilligersvergoeding op jaarbasis in artikel 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 wordt naar verwachting per 1 januari 2024 verhoogd naar € 2.100. Dit was in 2023 € 1.900.

Aanpassing bedragen Uitvoeringsregeling Wet normering topinkomens (WNT)

Het grensbedrag waarboven de bezoldiging van topfunctionarissen openbaar moet worden gemaakt volgens artikel 5 Uitvoeringsregeling WNT, wordt per 1 januari 2024 verhoogd naar € 2.100. Dit was voor 2023 € 1.900.

Het grensbedrag van de som van de lonen voor de vrijstelling van de verplichting tot openbaarmaking in artikel 5b Uitvoeringsregeling WNT blijft per 1 januari 2024 € 175.000.

Gebruik DigiD en Berichtenbox 2024

Sinds 2023 wordt een vast bedrag in rekening gebracht voor zowel de Berichtenbox als voor DigiD. Dit vaste bedrag is gebaseerd op het gebruik en het tarief van 2022. Het bedrag is voor drie jaar vastgesteld. Dit bedrag wijzigt niet behoudens indexatie, tenzij de toename van het gebruik meer dan 10% per jaar is. Binnen die periode stoppen met gebruik van bijvoorbeeld de Berichtenbox heeft geen invloed heeft op de kosten.

Na drie jaar volgt een evaluatie en kan het bedrag bijgesteld worden.

Twee werkingsferen, een aansluiting

Werknemers van een bedrijf waren op grond van de werkzaamheden verplicht aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds. Door verschuiving van werkzaamheden

werden ze verplicht aangesloten bij een ander pensioenfonds. Het eerste bedrijfstakpensioenfonds vordert aansluiting, omdat nog steeds werkzaamheden worden verricht volgens de verplichtstelling, zij het in mindere mate. Die verplichtstelling kent geen hoofdzakelijkheids-criterium. Doelstelling van die ruime omschrijving is het tegengaan van witte vlekken.

Het bedrijf wendt zich tot de rechter.

De Rechtbank Amsterdam oordeelde op 17 november 2023 (ECLI:NL:RBAMS:2023:7314) dat de werknemers van het bedrijf op grond van de activiteiten onder de verplichtstelling van het tweede bedrijfstakpensioenfonds vallen. De vordering van het eerste bedrijfstakpensioen wees de rechter af.

De rechter overweegt daarvoor dat de doelstelling van verplichtstelling is om concurrentie op arbeidsvoorwaarden te voorkomen. Die doelstelling zou worden doorkruist als werknemers zich bij een ander bedrijfstakpensioenfonds zouden moeten aansluiten. Daarnaast overweegt de rechter dat van een witte vlek geen sprake is, omdat voor de werknemers een pensioenregeling geldt. Om dubbele aansluiting te voorkomen, leest de rechter het hoofdzakelijkheids criterium in de verplichtstelling van het eerste bedrijfstakpensioenfonds.

Niet indexeren niet onrechtmatig, niet in strijd met Europees recht

Een bedrijfstakpensioenfonds kent een voorwaardelijke toeslagregeling. Van 2008 tot 2021 indexeerde het de opgebouwde en ingegane pensioenen niet. In 2013 en 2014 kortte het de pensioenen. Gepensioneerden wendden zich tot de kantonrechter en vorderden dat de rechter zou verklaren dat jarenlang niet indexeren onrechtmatig

was, omdat het strijdig is met artikel 17 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Ten tweede wilden de gepensioneerden de rechter prejudiciële vragen laten stellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie, voor het geval het onduidelijk is of niet indexeren in strijd is met het recht van de Europese Unie.

De kantonrechter wees de vorderingen af, waarna de gepensioneerde hoger beroep instelden bij het Gerechtshof Den Haag.

Artikel 17 - Het recht op eigendom

Eenieder heeft het recht de goederen die hij rechtmatig heeft verkregen, in eigendom te bezitten, te gebruiken, erover te beschikken en te vermaken. Niemand mag zijn eigendom worden ontnomen, behalve in het algemeen belang, in de gevallen en onder de voorwaarden waarin de wet voorziet en mits het verlies tijdig op billijke wijze wordt vergoed. Het gebruik van de goederen kan bij wet worden geregeld, voor zover het algemeen belang dit vereist.

Intellectuele eigendom is beschermd.

Bij het Gerechtshof herhaalden de gepensioneerden dat niet indexeren in strijd was met artikel 17 van het Handvest. Daarbij verwezen ze naar het Albany-arrest van het Hof van Justitie van de EU. Daarin bepaalde het Hof dat de verplichtstelling van een bedrijfstakpensioenfonds niet in strijd is met de Europese regels van mededinging vanwege de sociale functie, het ontbreken van winst-oogmerk, het in rekening brengen van een doorsneepremie en de solidariteit. Die volgt uit acceptatie van alle risico's zonder keuring, die

zonder verplichtstelling niet tegen aanvaardbare kosten mogelijk zijn. Maar ook uit de opbouw van pensioen bij arbeidsongeschiktheid, de betaling van achterstallige premies bij faillissementen, en indexatie voor de waardevastheid van pensioenen.

Gerechtshof

Het gerechtshof overweegt dat een beroep op het Handvest slechts mogelijk is bij toepassing van het Unierecht. Omdat daarvan geen sprake is, wijst het Gerechtshof het beroep op artikel 17 Handvest af. Geen artikel van het Unierecht verplicht immers tot (een minimum) indexatie van pensioenen. Verder overweegt het Gerechtshof dat in het Albany-arrest is uitgemerkt dat de verplichtstelling van het bedrijfstakpensioenfonds was toegestaan en dat daarbij indexatie een rol speelde. Dat betekent niet dat uit het Albany-arrest volgt dat een gepensioneerde altijd recht heeft op indexatie van zijn pensioen. Het Gerechtshof vindt verder dat er geen rechtsvragen onbeantwoord zijn die van belang zijn voor de beslissing van het gerechtshof.

In het arrest van 28 november 2023 (ECLI:NL:GHDHA:2023:2301) verwerpt het Gerechtshof daarom het hoger beroep.

Opnieuw uitstel voor inwerkingtreding bedrag ineens

In de vorige editie van Pensioenitems gaven wij reeds aan dat het keuzerecht bedrag ineens naar alle waarschijnlijkheid opnieuw zou worden uitgesteld. Uit de op 9 november jl. gepubliceerde 'Verzamelbrief pensioenonderwerpen najaar 2023' volgt inderdaad dat de voorgenomen inwerkingtredingsdatum van

1 juli 2024 niet meer haalbaar is. Het keuzerecht bedrag ineens zal daarom niet eerder dan 1 januari 2025 in werking treden. Demissionair minister Schouten (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) merkt hierbij opnieuw op dat de uiteindelijke datum van inwerkingtreding afhankelijk blijft van de voortgang van het parlementair proces.

AOW-leeftijd 2029 en fiscale pensioenrichtleeftijd 2025 bekend

Vanaf 2026 zijn zowel de AOW-leeftijd als de aanvangsleeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. De AOW-leeftijd wordt telkens vijf jaar van tevoren aangekondigd.

AOW-leeftijd eigenlijk te hoog

Afgelopen jaar is de AOW-leeftijd voor 2028 met drie maanden verhoogd naar 67 jaar en 3 maanden. Uit de kamerbrief van 10 november 2023 volgt dat in de voorgaande prognoses de aanname werd gemaakt dat de corona pandemie op de lange termijn geen blijvend effect zou hebben op de levensverwachting. In de recente prognose geeft het CBS echter aan dat er herstel zichtbaar is en verdere vooruitgang mogelijk is, maar dat dit langzamer gaat dan verwacht. Om die redenen wordt er geen volledig herstel naar de trend van vóór de corona pandemie meer verondersteld. De geslachtsneutrale levensverwachting op 65-jarige leeftijd in 2029 is dan ook aanzienlijk lager dan eerder werd verwacht. Hieruit volgt dat de AOW-leeftijd voor 2028 achteraf niet met drie maanden verhoogd had hoeven worden. Om wetstechnische redenen kan een

eenmaal vastgestelde AOW-leeftijd echter niet meer gewijzigd worden. De AOW-leeftijd en aanvangsleeftijd voor 2029 worden niet verhoogd en blijven, evenals voor 2028, vastgesteld op respectievelijk 67 jaar en drie maanden en 17 jaar en drie maanden.

De fiscale pensioenrichtleeftijd blijft in 2025 68 jaar. Sinds de inwerkingtreding per 1 juli 2023 van de Wet toekomst pensioenen komt de fiscale pensioenrichtleeftijd als zodanig niet meer terug in het fiscale kader. De fiscale pensioenrichtleeftijd blijft nog wel van belang voor het overgangsrecht.

Factoren individuele waardeoverdrachten

De Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hebben de factoren gepubliceerd voor 2024 voor de berekening van de waarde van pensioen voor individuele waardeoverdrachten. Daarnaast is ook de tabel gepubliceerd van waarden van premie- en kapitaalovereenkomsten voor heel kleine pensioenen (tot en met € 2,-) die in 2024 vervallen.

Leeftijd	Kapitaal
16	€ 6,37
(...)	(...)
40	€ 13,31
41	€ 13,72
(...)	(..)
67	€ 31,08
68	€ 32,18

Centraal Aanspreekpunt Pensioenen

Op 20 november jl. heeft het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) van de belastingdienst drie V&A's gepubliceerd. Hierin staat het CAP stil bij de onderstaande fiscale aspecten.

Wtp en partnerpensioen dat vóór pensioendatum ingaat

Sinds de inwerkingtreding van Wtp (Wet toekomst pensioenen) wordt een partnerpensioen bij overlijden voor de pensioendatum op risicobasis verzekerd. In V&A 23-016 wordt de vraag beantwoord hoe het partnerpensioen dat ingaat bij overlijden vóór de pensioendatum in een internationale situatie wordt belast. Indien de partner van de werknemer een partnerpensioen ontvangt, wordt de heffingsbevoegdheid van dit partnerpensioen vastgesteld aan de hand van de aard van de laatste dienstbetrekking die de overleden werknemer heeft vervuld. Indien daarentegen bij de beëindiging van de dienstbetrekking het partnerpensioen vrijwillig wordt voortgezet ten laste van zijn pensioenkapitaal, en de werknemer overlijdt vóór de pensioendatum, dan wordt dezelfde systematiek gehanteerd als bij het ouderdomspensioen indien als de werknemer op de pensioendatum nog geleefd zou hebben.

Wtp en partnerpensioen dat ingaat op of na pensioendatum

Een partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum wordt sinds de inwerkingtreding van de Wtp opgebouwd uit de vlakke leeftijdsonafhankelijke premie. Uit V&A 23-017 volgt dat bij het vaststellen van het heffingsrecht ten aanzien van partnerpensioen bij overlijden op of na de pensioendatum de toegepaste systematiek hetzelfde is als bij het ouderdomspensioen.

De systematiek van het partnerpensioen bij overlijden op of na pensioendatum is met de invoering van de Wtp namelijk niet veranderd.

Wtp en aanwijzing niet-EU/EER pensioenregeling

Uit V&A 23-018 volgt ten slotte dat de aanwijzing van een buitenlandse pensioenregeling (niet-EU/EER) onder het besluit Internationale aspecten van pensioenen en stamrechten niet van rechtswege vervalt vanwege de invoering van de Wtp. Voor pensioenregelingen van werknemers die tewerkgesteld zijn vanuit een niet EU/EER-land en die vóór 1 juli 2023 zijn aangewezen op basis het besluit, geldt de inwerkingtreding van de Wtp niet als een relevante wijziging van de Nederlandse fiscale wet- en regelgeving. De reden hiervoor is dat de pensioendoelstelling niet is gewijzigd door de Wtp; deze blijft namelijk 75% van het gemiddelde loon in 40 opbouwjaren.

